

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКА
ПІДГОТОВКА: ІННОВАЦІЇ,
ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**МАТЕРІАЛИ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

Київ, 21 травня 2019 р.

УДК 378.096.147(08)

У збірнику розміщено матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Доуніверситетська підготовка: інновації, виклики, перспективи», що відбулася 21 травня 2019 року в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, м. Київ.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір цитат, наведених даних та термінологічних понять.

Програмний комітет

Голова Програмного комітету: к.філос.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи Бугров В.А.

Заступник голови: к.філол.н., доц., завідувач Підготовчого відділення Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Науковий секретар : к.філол.н. Круглій А.М.

Члени програмного комітету: к.філол.н., викл. Белюга Т. В., к.філол.н., доц. Задорожна О. С., к.фіз.-мат.н., ст. викл. Каленик О. О., к.філол.н., викл. Прймай О. П., к.пед.н., ст.викл. Проскуркіна Я. І., к.філол.н., викл. Сварич Н. З., к.філол.н., викл. Шаповалова А. О., д.філол.н., проф. Юган Н. Л.

Адреса програмного комітету: Підготовче відділення Київського У імені Тараса Шевченка, вул. Васильківська, 36, каб. 94.

Поштова адреса: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, вул. Володимирська, 64/13, м. Київ, 01601, Україна

Напрямки роботи конференції:

1. Секція 1. Доуніверситетська підготовка іноземних громадян: вивчення української мови;
2. Секція 2. Доуніверситетська підготовка іноземних громадян: вивчення англійської та російської мов;
3. Секція 3. Доуніверситетська підготовка іноземних громадян: навчання за спеціалізаціями (медико-біологічна, інженерно-технічна, гуманітарна);
4. Доуніверситетська підготовка громадян України.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКА ПІДГОТОВКА ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН: ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	5
Белюга Т.В. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН	5
Васецька Л.І. ДИДАКТИЧНЕ ТА ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ КУРСУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ (ДОВУЗІВСЬКИЙ ЕТАП ПІДГОТОВКИ) .	6
Гарник Л.П. МОВНИЙ КЛУБ «ДІАЛОГ» ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	9
Залібовська-Ільніцька З.В. ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	11
Погорлецька Н.В. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ СЛУХАЧАМИ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	15
Скібан О.І., Кавин Я.М., Кавин О.М. ОСОБЛИВОСТІ ДАПТАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ДО МОВНО-КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	28
Снігурова І.І. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	33
Соловйова О.В. АВТЕНТИЧНІ ВІДЕО НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ (ДОВУЗІВСЬКИЙ ЕТАП ПІДГОТОВКИ)	36
Флегонтова Н.М. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ВХОДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ДУХОВНУ КУЛЬТУРУ УКРАЇНИ	40
Швець Г. Д. ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ НА ПІДГОТОВЧИХ ВІДДІЛЕННЯХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ.....	47
СЕКЦІЯ 2. Доуніверситетська підготовка іноземних громадян: Вивчення англійської та російської мов	49
Валит Е. С., Хомякова О. В. ИЗ ОПЫТА РАБОТЫ В УЧЕБНЫХ ГРУППАХ С АНГЛИЙСКИМ ЯЗЫКОМ ОБУЧЕНИЯ НА ПОДГОТОВИТЕЛЬНОМ ОТДЕЛЕНИИ	49
Косенко Ю. Г. ПРЕЗЕНТАЦИЯ КОМПЛЕКСА УЧЕБНЫХ ПОСОБИЙ ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ	52
Салахатдинова Э. Ш., Гончаренко Е. В., Савенко Т.Д. ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІИ ИНОСТРАННЫХ СЛУШАТЕЛЕЙ.....	56
Снігурова Т. О., Міхньов І. В. РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	59

«ХПІ»: конференції, поетичні вечори та творчі зустрічі з митцями й вченими. Учасники заходів отримують почесні грамоти та відзнаки, які входять до рейтингової оцінки успішності студента.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Gamification: Using Game Elements in Serious Contexts / S. Stieglitz, Ch. Lattemann, S. Robra-Bissantz, R. Zarnekow, T. Brockmann. – Berlin: Springer, 2016. – 164 p.

2. Werbach К. Gamification // Coursera. URL: <https://class.coursera.org/gamification-002/lecture>

Соловйова О.В.

канд. наук. держ. упр., доцент, доцент Центру підготовки іноземних громадян
Запорізький державний медичний університет (Запоріжжя)

АВТЕНТИЧНІ ВІДЕО НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ (ДОВУЗІВСЬКИЙ ЕТАП ПІДГОТОВКИ)

Дуже часто іноземці на достатньому рівні опановують лексичні та граматичні знання і вміння, але не здатні точно зрозуміти свого співрозмовника, в результаті чого порушується спілкування між людьми, а згодом контакт між ними. Причиною цього є те, що в процесі вивчення української мови як іноземної вони не досягають достатнього рівня сприйняття мови на слух. Саме моделювання мовленнєвого спілкування може допомогти виконати це завдання. Але процес спілкування складається не лише з мовлення, а й з аудіювання. Іноземцям необхідно чути носіїв мови. Це можливо завдяки використанню на заняттях з іноземної мови автентичних відеоматеріалів.

Проблемою використання відео технологій у навчальному процесі займалися у своїх наукових дослідженнях С. Крістенсен [1], Л. Рамірез [2], Б. Голдштайн [3] та інші.

Чому так важко розуміти справжню мову у реальних ситуаціях? Це питання ми неодноразово чуємо від своїх студентів. Відповідь на це питання полягає в тому, що підручники та аудіо-курси подають нам спрощену (адаптовану) версію мови. Звичайно, вони полегшують життя інофонів на початку, але не адаптують іноземців до мовленевого малюнку та швидкості реального спілкування у побутовій сфері. Це може призвести до двох речей:

- Коли студенти чують, як люди говорять у реальному житті, вони дуже часто не розуміють багатьох нюансів (логічних акцентів, емоційного забарвлення).
- Коли студенти розмовляють, вони виглядають неприродними при використанні завчених фраз з підручників .

Звичайно, що сучасні іноземні студенти хочуть вивчити мову так, щоб можна було розмовляти з реальними людьми, а не персонажами з підручника. Найкращий спосіб зробити це - спілкування з носіями мови. Але не завжди легко знайти носіїв гарної літературної української мови для розмовної практики.

Якщо іноземні студенти будуть слухати лише повільні діалоги в підручниках, вони будуть говорити повільно і в реальному житті. Але, якщо вони слухають і дивляться багато автентичних відеоматеріалів, з плином часу починають говорити більш природньо і невимушено.

Етнографічні інтерв'ю з представниками культури, мова якої вивчається, можуть бути гарним джерелом для формування комунікативних навичок іноземців. Такі інтерв'ю також корисні для розуміння думки та досвіду людей у реальних комунікативних ситуаціях. Іноземці мають можливість чути автентичну мову. За допомогою відео-інтерв'ю, можна поліпшити вимову і інтонацію, навчитися робити логічні паузи. Тобто удосконалити власні інтонаційні мовленнєві конструкції. Із досвіду роботи, можемо сказати, що для наших іноземних студентів набагато цікавіше й ефективніше займатися аудіюванням на основі оригінальних відео-інтерв'ю, що не озвучені дикторами-

співвітчизниками. Мова людей в таких інтерв'ю спонтанна, з різкими переходами та паузами, що повністю відповідає реальним комунікативним ситуаціям. Дуже часто перегляд таких матеріалів розвиває і вдосконалює навички і вміння розуміти загальну тему спілкування та будувати причинно-наслідкові відносини.

Один з наших улюблених ресурсів для цього – Easy Languages на YouTube. Ведучі інтерв'юють людей на вулиці, тому іноземні студенти звикають до того, що чують інших людей у природному мовному середовищі. Більше того, відео мають субтитри як на українській, так і англійській мовах. Якщо студент ще має початковий рівень А1, можна знайти відео за різними тематиками "супер легкого" відео ряду.

Існує декілька етапів роботи з такими відео-інтерв'ю:

1) Перший етап. На цьому етапі іноземці слухають дуже маленькі фрагменти відео (кілька секунд кожен) і записують, що вони чують. Потім порівнюють те, що вони написали із субтитрами. Шукають нові слова у словнику та записують їх, щоб переглянути їх пізніше.

2) Другий етап. Іноземці мають перекласти невеликі уривки рідною мовою та навпаки на мову, яку вони вивчають. В ідеалі, вони повинні зробити переклад, використовуючи освоєнні знання про граматику і нову лексику першого етапу.

3) Третій етап. Іноземні слухачі вибирають один персонаж із відео, який їм сподобався, вчать його слова та імітують його вимову якомога ближче до оригіналу. Можна навіть спробувати скопіювати мову тіла. Це чудовий метод з кількох причин: це цікавий спосіб запам'ятати лексику та лексико-граматичні структури, граючи роль персонажа із відео, студент починає відчувати себе цим персонажем. Це цікавий спосіб зануритися у культуру країни, мова якої вивчається.

Викладач може також використовувати різні частини інтерв'ю, щоб підштовхнути студентів до обговорення їх в класі і створити моделі, які слід використовувати при інтерв'юванні українців або співгрупників, які говорять українською мовою.

Другий метод роботи з відеоматеріалами, це розвивальне відео за методом Гленна Домана, яке знайомить іноземців з класифікацією предметів та явищ за основними характеристиками. Студенти не тільки вивчають назви предметів та явищ, а й бачать як вони пишуться, і це, в свою чергу, допомагає їм швидше навчитися читати. Картки за методикою Домана – це енциклопедичні картки, на яких представлені малюнки із зображенням тварин, рослин, музичних інструментів, професій і так далі, підписані великим шрифтом. Картки пред'являються студентові тематичними відеоблоками: наприклад, спочатку вивчаємо диких тварин, потім овочі, транспорт.

А зараз зупинимося на найбільш актуальному питанні використання відео у комплексі з тематичним малюванням на базі цього відео. Такий методичний прийом набув популярності у кінці ХХ ст. Методисти-практики почали активно залучати малювання на уроках з мови як один з методичних прийомів. Тому сьогодні малювання на уроці з іноземної мови не сприймається як безглузда діяльність.

Настав час змінити ставлення викладачів до малювання студентами на уроці української мови, бо тематичне малювання дуже позитивно впливає на мозок, допомагає в процесі вивчення мови. Протягом багатьох років дослідження у цій площині розповідають про переваги тематичного малювання на уроках як методичного прийому при вивченні іноземної мови. Наприклад, воно допомагає концентрувати увагу, надихати на творчість, покращувати візуальне сприйняття.

Ми почали впроваджувати на довузівському етапі навчання тематичне малювання. Це особливий вид подачі навчальної інформації, який приковує до монітора студентів. Сутність тематичного малювання за відеоблоками полягає у створенні комп'ютерного малюнку від руки автора. На відео присутня рука дизайнера, яка малює персонажів, предмети які оточують, їх думки, описує спосіб життя, емоції і дії. Всі ілюстрації робляться на очах у студентів. Це не презентація готових

малюнків, а демонстрація процесу їх створення на екрані під час вивчення нової лексичної теми.

Короткий формат відео і прості мальовані образи швидко донесуть до студентів всю необхідну інформацію, залишивши при цьому тільки позитивне враження. Іноземці легко сприймають нову інформацію в невимушеній ненав'язливій формі. Набагато цікавіше спостерігати за спритними рухами руки автора, при цьому слухати і дивитися. Дивитися тематичні мальовані відео цікаво. Це трохи нагадує комікси, тільки виходить куди більш динамічно. Дуже доречно звучить закадровий голос - наче автор розповідає нам історію. Трохи схоже на те, як в дитинстві ми придумували цікаві сюжети для своїх малюнків.

Підсумовуючи наведене, можна стверджувати, що відео матеріали і мультиплікації розкривають широкі можливості для активної роботи в процесі формування мовних навичок і умінь студентів і роблять навчальний процес оволодіння українською мовою як іноземною, привабливим на всіх етапах навчання. Безумовно, використання відео на уроці української мови як іноземної, відкриває ряд унікальних можливостей для викладача і студентів в плані оволодіння українською культурою, особливо у формуванні соціокультурної компетенції як однієї зі складових комунікативної компетенції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Christensen, C. (1997). *The Innovators Dilemma*. Harvard: Massachusetts.
2. De Ramirez, L. L. (Ed.). (2009). *Empower English language learners with tools from the web*. London: SAGE.
3. Goldstein, B., & Driver, P. (2014). *Language Learning with Digital Video*. Cambridge University Press.

Флегонтова Н.М.

канд. пед. наук, доцент кафедри філологічних та природничих дисциплін
Центру міжнародної освіти Інституту міжнародної співпраці та освіти

**Доуніверситетська підготовка:
інновації, виклики, перспективи**

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Київ, 21 травня 2019 р.)**

За додатковою інформацією звертатися за адресою:
pdconf2019@gmail.com